

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М. В. Афанасьєв
М. В. Афанасьєв

Основи наукової мови в навчальній діяльності

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	усі
Спеціальність	усі
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	усі

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

вибіркова
іноземна (російська)

Завідувач кафедри українознавства
і мовної підготовки іноземних громадян

О. С. Черемська

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян.
Протокол № 2 від 04.09.2018 р.

Розробники:

Соценко Н. Ф., к.ф.н., доц.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна "Основи наукової мови в навчальній діяльності" є вибірковою дисципліною для іноземних студентів другого курсу навчання усіх спеціальностей, яка спрямована на удосконалення навичок читання та розуміння фахових текстів наукового стилю, а також мовних особливостей наукового стилю, поповнення словника фахової термінологічної лексики, формування навичок конспектування, укладання вторинних наукових текстів.

Мета навчальної дисципліни:

надати студентам відомості про текст наукового стилю та його структуру, про типи наукових текстів, про первинні та вторинні тексти; удосконалювати уміння компресії речення та тексту, уміння з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, говоріння, аудіювання, письмо) на текстах професійної тематики у межах мови спеціальності; формувати вміння продукувати вторинні тексти наукового стилю (плани, тези, конспекти), формувати стилістичну компетенцію.

Курс	2	
Семестр	4	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	практичні	64
Самостійна робота		86
Форма підсумкового контролю	Залік	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
	Жанри наукового стилю
Іноземна мова (російська)	Основи ділової комунікації
Основи наукового мовлення	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Лінгвістична	Розуміння загального змісту почутої інформації та реагування на ідеї в ході бесід за темою, що пов'язані з навчанням та спеціальністю; написання зрозумілих, текстів, пов'язаних з навчанням та спеціальністю; продукування чітких монологів з кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю

Ціннісно-сміслова	Формування ціннісних орієнтирів студентів, уміння використовувати вмотивовані комунікативні засоби, пов'язані з навчанням та спеціальністю
Інформаційна	Уміння самостійно добирати необхідну інформацію й передавати її
Комунікативна	Опанування та застосування засобів наукового стилю в процесі навчання для покращення комунікативної дії та ефективності спілкування
Професійна	Формування здібності до систематичного навчання, пов'язаного зі спеціальністю майбутніх фахівців

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Текст як вища комунікативна одиниця мови

Тема 1. Структура та аналіз тексту

- 1.1. Поняття про текст та його структуру. Основні ознаки тексту.
- 1.2. Поняття про абзац та його структуру. Дедуктивний спосіб викладу думки.
- 1.3. Логічний аналіз тексту. Складання інтелект-карти тексту.

Тема 2. Науковий текст, його назва та зміст

- 2.1. Роль назви в науковому тексті. Типи текстових заголовків. Частина мови та граматичні моделі, які використовуються у заголовках. Трансформація заголовків різних типів.
- 2.2. Поняття про зміст наукового тексту. Поняття про тему та мікротему тексту. Поняття про головну та додаткову інформацію у тексті. Вилучення допоміжної інформації.
- 2.3. Визначення теми та мікротеми у науковому тексті.

Тема 3. Трансформація тексту.

- 3.1. Визначення поняття "прогресія". Прогресія тексту. Засоби розвитку інформації в тексті.
- 3.2. Визначення поняття "компресія". Компресія речення. Використання різноманітних засобів компресії речення.
- 3.3. Компресія тексту. Види додаткової інформації. Вилучення додаткової інформації. Включення додаткової інформації до тексту.

Змістовий модуль 2. Жанри вторинних текстів (план, тези, конспект)

Тема 4. Види компресії текстів

- 4.1. Поняття про первинний та вторинний текст. Види вторинних текстів.
- 4.2. Визначення поняття "план" (план міста, план виробництва, план поїздки, план доповіді; передній план, крупний план, теоретичний план). Види планів тексту.
- 4.3. План як засіб компресії тексту. Складання різних видів планів тексту.

Тема 5. Тези як жанр наукового стилю

- 5.1. Визначення поняття "тези", "тезування". Види тез (власні тези, вторинні тези).

8.2. Форма запису тез. Тезовий план. Складання тезового плану.

Тема 6. Конспект як вторинний текст

6.1. Визначення поняття "конспект". Різноманітні форми конспектів. Види конспектів (плановий, текстуальний, вільний, тематичний).

6.2. Загальні принципи складання конспекту друкованого джерела. Використання системи скорочень слів і речень, використання різноманітного шрифту, кольору та умовних знаків.

6.3. Складання конспекту усного джерела (лекції за фахом).

2. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи.

Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі модульної контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами поточної та модульної перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Розподіл балів за тижнями

Теми змістового модуля			Практичні заняття	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1 тиждень	4					4
	Тема 1	2 тиждень	4					4
	Тема 2	3 тиждень	2		2			4
	Тема 2	4 тиждень	4					4
	Тема 3	5 тиждень	4					4
	Тема 3	6 тиждень	1	4				5
	Тема 3	7 тиждень	4			1		5
	Модульний контроль	8 тиждень					20	20
Змістовий модуль 2.	Тема 4	9 тиждень	2			2		4
	Тема 4	10 тиждень	4					4
	Тема 5	11 тиждень	5					5
	Тема 5	12 тиждень	4					4
	Тема 6	13 тиждень				4		4
	Тема 6	14 тиждень	4					4
	Тема 6	15 тиждень				5		5
	Модульний контроль	16 тиждень					20	20
Усього			38	4	2	16	40	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	

74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

3. Рекомендована література

Основна

1. Програма по руському языку : для студ.-иностранцев основных ф-ов высших учебных заведений Украины III–IV уровней аккредитации / сост. Н. И. Нагайцева [и др.]. – Харьков : НТУ "ХПИ", 2014. – 60 с.

2. Соценко Н. Ф. Основы научной речи в учебной деятельности [Электронный ресурс] : учеб. пособие для иностр. студ. II курса всех спец. / Н. Ф. Соценко ; Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця. - Электрон. текстовые дан. (2,83 МБ). - Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2016. - 255 с. : ил. - Загл. с экрана. - Библиогр.: с. 241-242.

3. Тексты и задания по обучению устной и письменной речи иностранных студентов 3 курса всех направлений подготовки / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2010. – 48 с.

4. Тексты научного стиля и задания по учебной дисциплине "Русский язык" для иностранных студентов III – IV курсов всех направлений подготовки / сост. А. Н. Чистякова. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2013. – 48 с.

Додаткова

4. Тексты и задания по научному стилю речи по учебной дисциплине "Русский язык как иностранный" для студентов I курса всех направлений подготовки дневной формы обучения / сост. Н. В. Пиротти. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2014. – 88 с. (Рус. яз.)

Інформаційні ресурси в Інтернеті

5. Черемская О. С. Научный стиль речи [Электронный ресурс] : учеб.-практ. пособие для иностр. студ. I курса спец. 072 "Финансы, банковское дело и страхование" / О. С. Черемская, Н. П. Андреева ; Харьковский национальный экономический университет им. С. Кузнеця. - Электрон. текстовые дан. (1,25 МБ). - Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2016. - 242 с. - Загл. с экрана. - Библиогр.: с. 111-113.

6. Основні ознаки тексту [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://klasnarodyna.at.ua/publ/metodichna_skrinka/metodichni_rekomendaciji/osnovni_oznaki_t_ekstu/10-1-0-201

7. Тема 3. Жанры научного стиля речи. Теория. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://videotutor-rusyaz.ru/uchenikam/teoriya/88-ganrynauchnogostilyarechi.html>